

Programma 5 Inkomsten van Winterswijk

gemeente

Winterswijk

Inleiding

Dit programma omvat de inkomsten van onze gemeente die ook de algemene dekkingsmiddelen zijn: de algemene uitkering uit het gemeentefonds en onze lokale heffingen.

Tot 2023 maken de algemene dekkingsmiddelen onderdeel uit van programma 4. Vanaf begroting 2023 hebben de algemene dekkingsmiddelen een eigen programma om de sturingsmogelijkheden op de andere vier programma's zuiverder te maken. In de andere vier programma's staan nu de activiteiten en budgetten die ook daadwerkelijk horen bij onze ambities en doelstellingen én waarop wij (bij)sturingsmogelijkheden hebben. Het college voert de begroting uit binnen de programma's. Zij is in dat kader bevoegd om bij te sturen op activiteiten en budgetten bij te stellen binnen de betreffende programma.

De (bij)sturingsmogelijkheden op programma 5 zijn beperkt. Op de algemene uitkering hebben wij als individuele gemeente geen invloed. En de hoogte van de lokale heffingen kunnen we alleen voor aanvang van het begrotingsjaar bepalen. Het gaat om inkomsten die geen directe relatie hebben met uitgaven in onze begroting. Daarom past het niet dat met deze inkomsten geschoven kan worden ter dekking van andere lasten. Isolatie van de algemene middelen in een eigen programma is dan de meest logische keuze.

5.1 Algemene middelen

Ambitie

We zijn een financieel gezonde gemeente. De ambities in onze begroting zijn in evenwicht met de gemeentelijke financiën voor korte en lange termijn.

Relevante documenten:

- Financiële verordening gemeente Winterswijk.
- Treasurystatuut.
- Planning- en controldocumenten.

Doelstellingen

Behouden gezonde financiële positie

Activiteiten

Monitoren van uitvoering van begroting via P&C-documenten

Kwaliteit (toelichting)

In 2024 stellen we de volgende P&C-documenten op:

- Jaarstukken 2023.
- Voorjaarsnota 2024 inclusief bijstelling begroting 2024 en prognose 2024-2028.
- 2e financiële prognose 2024.
- Begroting 2025.

Tijd (toelichting)

Raadsvergadering juni 2024:

- Jaarstukken 2023 en Voorjaarsnota 2024.

Raadsvergadering oktober/november (uiterlijk 15 november) 2024:

- Begroting 2025.

Raadsvergadering december 2024:

- 2e financiële prognose 2024.

We verzelfstandigen de begraafplaats

Er wordt een verkenning uitgevoerd naar het verzelfstandigen van de begraafplaats. Onderzocht wordt of beheer en onderhoud bij een andere partij dan Rova kan worden ondergebracht.

Kwaliteit (toelichting)

We gaan verkennen op welke manier we de begraafplaats kunnen verzelfstandigen.

Tijd (toelichting)

Doelstellingen

We streven naar een jaarlijks structureel sluitende begroting

Activiteiten

Vaststellen begroting

Wethouder: Metaal-ten Dolle

We streven naar een jaarlijks structureel sluitende begroting. Die presenteren we in de begroting.

Kwaliteit (toelichting)

In het financiële hoofdstuk van de begroting nemen we een overzicht op waarin we het structurele en incidentele begrotingsresultaat presenteren.

Met de programmabegroting 2024-2027 presenteren we een voordelig resultaat voor 2024 en 2025. Voor 2026 en 2027 doen we dat niet. Dat is in lijn met het advies van de VNG en daarmee anticiperen we op mogelijk aanvullende inkomsten van het Rijk of dekking die we nog in onze begroting moeten vinden. In het hoofdstuk Financiële positie leest u meer hierover.

Tijd (toelichting)

Raadsbehandeling vindt plaats in oktober/november.

Doelstellingen

Zorgen voor voldoende investeringsruimte

Activiteiten

Integrale afwegingen bij begrotingsbehandeling

Kwaliteit (toelichting)

Het financiële hoofdstuk in de begroting moet inzicht geven in de integrale afweging en investeringsruimte.

Tijd (toelichting)

Raadsbehandeling oktober/november.

Indicatoren

- Financiële kengetallen.
- Weerstandsratio.

Een toelichting op deze indicatoren staat in de paragraaf Weerstandsvermogen.

Risico's

Ontwikkeling algemene uitkering: Zie hoofdstuk Financiële positie in deze begroting

Ontwikkeling van lonen, prijzen en rente: In de bijlage Uitgangspunten begroting staat vermeldt van welke loon-, prijs- en renteontwikkeling we uitgaan. Als deze in 2024 sterker stijgen dan geraamd, dan leidt dit tot een nadeel op onze begroting.

Effect bezuinigingen

In dit beleidsveld zijn geen bezuinigingen.

5.2 Lokale belastingen

Ambitie

De ambitie van de gemeente met betrekking tot lokale belastingen is tweeledig. Enerzijds streeft de gemeente ernaar om haar financiële onafhankelijkheid te vergroten door efficiënte en evenwichtige lokale belastingen te innen. Dit stelt de gemeente in staat om de nodige middelen te genereren om essentiële openbare diensten te financieren. Anderzijds is er een streven naar het waarborgen van transparantie en rechtvaardigheid in het belastingstelsel, waarbij de lasten eerlijk worden verdeeld over de inwoners en bedrijven. Deze dualiteit van financiële stabiliteit en sociale verantwoordelijkheid vormt de kern van de gemeentelijke belastingambitie en draagt bij aan het welzijn van de gemeenschap als geheel. Onze lokale belastingdruk is in balans met het niveau van dienstverlening dat we bieden. Wanneer het gaat om heffingen en leges, is ons uitgangspunt dat deze doorgaans de kosten dekken, tenzij ze significant afwijken van vergelijkbare tarieven in andere gemeenten of als er sprake is van een plotselinge aanzienlijke verhoging. Om ervoor te zorgen dat onze ambities financieel haalbaar blijven, leggen we tevens de nadruk op het verkrijgen van (Europese) subsidies in plaats van het verhogen van lokale belastingen.

Relevante documenten:

- Belastingverordeningen.

Doelstellingen

De onroerende zaakbelastingen wordt gefixeerd op de opbrengst met uitzondering van inflatie en areaaluitbreiding

Wanneer woningen en niet-woningen in waarde stijgen dan verlagen we de OZB-tarieven om op die begrote opbrengst uit te komen.

Doelstellingen

We maken meerjarige afspraken over de toeristenbelasting

Vaststellen van meerjarige tarieven voor de toeristenbelasting, zie beleidsveld 2.5

Indicatoren

Zie paragraaf Lokale heffingen.

Risico's

De gemeentelijke belastingen (lokale heffingen) vormen een significante inkomstenbron. Deze heffingen kunnen worden opgedeeld in de vrij besteedbare belastingen, met name de Onroerendzaakbelastingen, en de heffingen voor een specifiek doel, zoals de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Heffingen met een specifiek doel mogen maximaal 100% kostendekkend zijn.

Bij het vaststellen van de opbrengsten van de vrij besteedbare belastingen heeft het bestuur een grote mate van vrijheid. Zo is voor 2024 gekozen om bouwleges en de toeristenbelasting te verhogen. De onroerende-zaakbelastingen (OZB) is gelijk gebleven. De OZB vormen de grootste eigen inkomstenbron van gemeenten.

Effect bezuinigingen

Areaaluitbreiding doorberekenen in geraamde opbrengst OZB:

Het betreft hier niet zozeer een bezuiniging, maar een verhoging van de geraamde opbrengst OZB. Onze ambitie is het realiseren van 900 nieuwe woningen in gemeente Winterswijk en dat leidt tot meer OZB-inkomsten.

Financiële onderbouwing programma 5

Baten en Lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024 stand 1e prognose 2023	Aanpassing begroting 2024	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten								
5.1 Algemene middelen								
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	0	198	123	3	126	107	107	107
0.5 Treasury	0	503	536	-8	528	526	524	519
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	66.647	65.685	4.632	70.317	70.248	64.375	64.468
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 5.1 Algemene middelen	0	67.348	66.344	4.627	70.971	70.881	65.006	65.094
5.2 Lokale belastingen								
0.61 OZB woningen	0	3.724	3.728	187	3.915	3.964	3.999	4.034
0.62 OZB niet-woningen	0	2.850	2.860	199	3.060	3.060	3.070	3.080
0.64 Belastingen overig	0	50	50	0	50	50	50	50
Totaal 5.2 Lokale belastingen	0	6.625	6.638	386	7.025	7.074	7.119	7.164
Totaal Baten	0	73.973	72.982	5.013	77.996	77.955	72.125	72.258
Lasten								
5.1 Algemene middelen								
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	0	264	222	40	262	253	252	252
0.5 Treasury	0	-643	-1.091	668	-424	-317	-491	-417
0.8 Overige baten en lasten	0	216	431	-395	36	36	36	36
Totaal 5.1 Algemene middelen	0	-163	-438	313	-125	-28	-202	-129
5.2 Lokale belastingen								
0.61 OZB woningen	0	259	259	11	270	270	270	270
0.62 OZB niet-woningen	0	87	87	7	94	94	94	94
0.64 Belastingen overig	0	21	21	2	22	22	22	22
Totaal 5.2 Lokale belastingen	0	368	368	20	387	387	387	387
Totaal Lasten	0	205	-70	332	262	359	185	258
Gerealiseerd resultaat	0	73.768	73.053	4.681	77.734	77.595	71.940	72.000

Algemene toelichting financiële toelichting

Zie hiervoor de algemene toelichting zoals bij programma 1 opgenomen.

Algemene middelen

Het voordeel van € 4.627.000 in 2024 aan de batenkant wordt verklaard door de hogere algemene uitkering die is gebaseerd op de meicirculaire en septembercirculaire 2023. Echter vanaf 2026 is sprake van een fors lagere algemene uitkering. In het hoofdstuk Financiële positie lichten we deze ontwikkeling nader toe.

Het nadeel van € 313.000 aan de lastenkant bestaat met name uit hogere rentelasten op langlopende leningen en doorberekende rente van in totaal € 668.000. Hier staan lagere lasten van € 395.000 door vrijval van de stelpost prijsstijgingen tegenover.

Lokale belastingen

Aan de batenkant is sprake van € 386.000 hogere baten als gevolg van verwachte hogere inkomsten door indexatie van de onroerende zaakbelasting gebaseerd op de inflatie en de areaaluitbereiding.

Kredieten

Binnen dit programma zijn geen kredieten.

Onttrekkingen en toevoegingen reserves

Binnen dit programma zijn geen onttrekkingen of toevoegingen aan de reserves.

Overzicht Algemene Middelen

Algemene middelen van een gemeente zijn inkomsten waarvoor geen bestedingsdoel is bepaald. In tegenstelling tot specifieke dekkingsmiddelen kan een gemeente algemene dekkingsmiddelen dus vrij besteden. In onderstaand overzicht zijn de algemene dekkingsmiddelen opgenomen.

*€ 1.000 Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Lokale heffingen besteding niet gebonden	8.161	8.455	8.500	8.545
Algemene uitkeringen	69.590	69.791	64.154	62.998
Dividend	490	490	490	490
Saldo financieringsfunctie	467	359	530	452
Overige algemene dekkingsmiddelen	129	129	129	129
Totaal	78.832	79.218	73.797	72.608

